

Az agrárkamara inkább kötvényt bocsátana ki

Morzsák a termelőknek

Az agrárkamara szerint az aszály károsultjainak juttatott vissza nem térítendő támogatás a kalászosoknál csak a kár tizedét, az ültetvényeknél pedig mindössze a huszadát-harmincadát fedezi.

Augusztus második felében juthatnak hozzá a termelők az aszály- és fagykár-kompensáció előlegéhez: a kormány döntése értelmében ugyanis 10 milliárd forintot gyorssegélyt adnak a károsultaknak. Az 50 milliárd forintot ötéves futamidejű támogatott hitel egy részét is akkortól lehet igényelni. A tízmilliárdon azok osztozhatnak, akiknek a kára meghaladja a 30 százalékot, kölcsönt pedig 20 százaléknál nagyobb hozamkiesés esetében lehet kérni. Ez azonban édeskeves, a gazdák ráadásul nem szívesen adósodnak el a fel nem becsülhető jövő évi termés kontójára.

Csikai Miklós, a Magyar Agrárkamara elnöke, a szentesi Árpád Agrár Rt. elnök-vezérigazgatója ezzel kapcsolatban elmondta, az őszi betakarításig nem lát esélyt a 10 milliárd forintnyi támogatási keret növelésére, ám azt követően, illetve a szőlő- és gyümölcstermés terméskiesésének ismeretében meg lehet fontolni a kártalanítási mértékének emelését. Az agrárkamara jelenlegi felmérései szerint az őszi betakarítású növények közül a kukoricánál a legóvatosabb számítás alapján is 17 százalék terméskiesés prognosztizálható, a cukorrépánál 22, a burgonyánál 15, a napraforgónál pedig 6 százalék ez az arány. Az ültetvények esetében még nincs előzetes becslése a szervezetnek.

Forgács Barna, az agrárkamara alelnöke a kormányzat döntését gesztusértékűnek nevezte, ugyanis a 5 ezer forintos, hektárra vetített aszálykártalanítást a műtrágyákra kivett vámpótlék el is viszi, tehát a helyzet olyan, mintha nem adtak volna semmit. Csikai szerint az utolsó 50 év legsúlyosabb aszálya az agrári-

Az idén a borsó is megsínylette a szárazságot, a mihálytelki határban is korábban kellett megkezdeni a betakarítást.

Fotó: Gyenes Kálmán

KÉTSZER ESETT JÚLIUSBAN

Júliusban eddig kétszer esett az eső Csongrád megyében, legutoljára, pénteken közel 11 milliméternyi áztató égi áldásban volt részünk. Az előzőleg leesett csapadék mennyiségét is hozzáadva a péntekihez, a legnagyobb hónapban mindösszesen 22 milliméternyit mérhetett az Országos Meteorológiai Szolgálat szegedi állomása. Dénes László, a tegnapi ügyeletes munkatárs elmondta, az eddigi, január óta számolt 183 milliméternyi csapadék nagyon kevés, a százéves átlag ugyanis a térségben 550. Tavaly csak a 300 millimétert érte el a lehullott eső mennyisége, s már most látni, hogy ez az esztendő is hasonlóképpen száraz, aszályos lesz.

um jelenlegi helyzete szempontjából csupán „hab a tortán”.

A mezőgazdaság elmúlt évtizedben kialakult válságának kezelésére az aszálykár enyhítésétől függetlenül legalább 100 milliárd forintot mielőbbi kormányzati beavatkozás szükséges – közölte az elnök. Kifejtette, hogy ezt a forrást a költségvetés a tar-

talékaiból nem képes fedezni, ezért azt hosszú futamidejű államkötvények kibocsátásával kell finanszírozni. A kamara szerint a befolyó pénzből kamattámogatással ugyancsak hosszú futamidővel hitelet kellene nyújtani a gazdáknak. Az agrárkamara javaslata alapján ez a megoldás egyrészt kímélné a büdzsét,

másrészt kedvezően hatna a forintárfolyamra. Csikai Miklós érvelése szerint a kormánynak évente csak a kamattámogatás jelentene kiadást, ami legfeljebb 4 milliárd forintot tenne ki.

A kamara a konszolidációt három lépésben képzei el. A szervezet első körben minden gazdálkodónak annyi forrást biztosítana, hogy az idén esedékes rövid és hosszú lejáratú hiteleiket teljes egészében ki tudja fizetni. A második lépésben az őszi munkákhoz forrást biztosítanak, harmadszorra pedig a súlyosan eladósodott vállalkozások hosszú távú finanszírozását fontolná meg. Az elnök elmondta, hogy javaslatukat már elküldték a kormányzat érintettjei számára, így arról az aszálykárok enyhítését követően megkezdődhetnek az egyeztetések.

FEKETE KLÁRA

Végéhez közeledik a teljes hídfelújítás Szegeden

Augusztusra átadják a Bertalant

Napokon belül befejezik a szegedi Bertalan híd felújítását. Ez a beruházás a legjelentősebb állami hídkorszerűsítés ebben az évben Magyarországon.

Végéhez közeledik a Bertalan híd emelt szintű felújítása. A beruházás költségeit és nagyságrendjét tekintve rekorder az országban: az esztendő, de talán az elkövetkezendő évek legnagyobb állami hídfelújítását végzik Szegeden. Miközben a közlekedők a lezárások miatt bosszankodnak, máshol a rossz állapotú hidak okoznak gondot. A megyei közútképző hidakkal foglalkozó mérnöke, Jójárt János szerint ha-

sonló nagyságrendű munkálatokra több helyen is szükség lenne az országban, így például Algyőn is.

Augusztus elejére teljesen átadják a forgalomnak a hidat, addig azonban még három különböző módon változtatják meg a járművek terelését. A hídon tapasztalt dugókat azonban nem a felújítás okozza – állította a mérnök. Jójárt szerint azért torlódnak a járművek, mert a híd két végén kialakított csomópontok átbocsátó képessége jóval kisebb, mint a két sávra szűkült hídpályáé.

A felújítás során többször is megpróbálták felgyorsítani a

munkálatokat. Erre nemcsak a forgalom minél rövidebb akadályozása miatt volt, van szükség, de az építők is takarékoskodhatnak, ha a drága gépeket rövidebb ideig bérlik. A Bertalan hídon olyan korszerű berendezésekkel dolgoztak a hídfépítők, amelyeket külföldről kellett bérelni. Amikor azonban a régi szigetelőréteg eltávolítására használt gépeket éjszaka is üzemeltették, a környéken lakók tiltakoztak a nagy zaj miatt. Az óriási nyomású vizet az acélfelületre zúdító berendezések ugyanis sivító hangot adnak, a kompresszorokat meghajtó dízelmotorok is zajosak.

– A lakosság kérését figyelem-

A REKORDER

A Bertalan híd 1976-tól 1979-ig épült, az építmény többszörösen is csúcstartó. Nincs ugyanis a Tiszán másik négysávos átkelő és az ilyen kialakítású hazai hidak közül a Bertalannak van a legnagyobb nyílása. Naponta közel harmincezer jármű dübörög végig a Szeged belterületén lévő hídon. Ennél nagyobb forgalma hazánkban csak az autópályahidaknak és a fővárosi Duna-hidaknak van.

be véve, később már csak nappal dolgoztak a hídfépítők – mondta Jójárt János. Hátráltatta még a felújítást a év elejétől április közepéig tartó rendkívüli hideg, a szokatlanul hosszú tél, azután pedig a májustól beköszöntött forróság. A munkások a híd pályáján közel 45 fokban hőségben dolgoztak volna napközben, ezért hajnalban vonultak inkább a munkaterületre. Az acél a napstűtől közel 60 fokra melegeedett, melegszik fel, a korrózióvédelmet végző munkások pedig légszűrős, maszkos káncsaikkal fél óránál tovább nem tudtak dolgozni folyamatosan. Hamarosan megkezdik az aszfalttréteg terítését, augusztus elején pedig teljesen elkészül a híd. A mérnökök úgy számolnak, huszonöt évig az acélszerkezethez nem kell hozzányúlni.

M. B. I.

Az igazság órája

SZÁVAY ISTVÁN

Úgy tűnik, politikai elitünk minden további nélkül kft.-t alapíthatna. Legalábbis ami a korlátolt felelősséget illeti. Mert minden, az ország dolgait kicsit is átlátni képes ember hátán föláll a szőr, amint a politikusok és pártok ígéret- és követelésekhalmozait hallgatja, no meg azt, ahogyan a pártok folyamatosan egymásra licitálnak újabb és még újabb állami támogatások, ígérvények és anyagi kötelezettségek fölállalásában, illetve sürgetésében és kikényszerítésében. Csakhogy, mint minden felelőtlenség, ez is megbosszulja magát, mert az igazság órája szükségképpen elérkezik.

Ez az óra éppen most ütött. Már jó három éve, lényegében a Fidesz-kormányzás félidejétől fogva olyan folyamatok indultak be az országban, amelyek legalábbis aggodalomra adtak okot. Akkorra kifulladt a Bokros-csomag, amely végtére a fenntartható növekedés pályájára állította az országot. Igaz, a költségvetésben még nem voltak komoly bajok, mert a tervezettnél jóval magasabb infláció biztosította azokat a többletbevételeket, amelyek révén a helyzet még kezelhető maradt. Szerencséje volt az országnak az is, hogy Orbánék szemrebbenés nélkül elfeledkeztek egy csomó választási ígéretükről és nem hagyták elszaladni a kiadásokat. Azáltal viszont, hogy az erősödő forint, a minimálbér-emelések, illetve az adó- és bértehercsökkentések elhalasztása révén jelentősen növekedtek a munkáltatók, az exportra termelő cégek terhei, már gyakorlatilag 2000 óta folyamatosan egyre kevesebb működő tőke érkezik hazánkba, sokan pedig becsúgták a kaput. A költségvetés helyzetét és az ország fizetési mérlegét végül pedig az ingatta meg, hogy Orbánék a belső kereslet államilag generált földuzzasztásával próbálták lendületet vinni a mind jobban leülő gazdaságba.

Nos, ez a Keynesi-modell egy nyitott gazdaságú, kis országban nem működhetett. A helyzet romlása azonban folytatódott azzal is, hogy a szocialista kormány a választási győzelem után mindenképpen teljesíteni akarta ígéreteit. Igaz, mást nem is igen tehetett, az azonban tény, hogy – tekintettel a már korábban elindult folyamatokra – jórészt fedezetlen csekkel fizetett. Nos, ez még önmagában nem igazán felelőtlen magatartás, lévén a kormány szavahihetősége a tét, az viszont már igen, ahogyan a pártok – koalícióban és ellenzékben egyaránt – kezelni próbálták ezt a helyzetet. Mert az még csak érthető, hogy a Kádár-korszak fénykorának etatizmusát magába örökítő Fidesz ellenzékéből folyamatosan újabb és újabb, milliárdok tucatjait, százait igénylő állami kötelezettségvállalásra próbálta rávenni a kormányt, ám ugyanezt tették a szabad demokraták is. Azaz mindenki a drága, újraelosztó állam irányában gyakorolt nyomásokat.

Az igazság órája pedig elérkezett. Az csak a dolog egyik oldala, hogy jövőre az átlagos család realjövedelme jó tíz százalékkal csökken majd az infláció és az adókedvezmények eltörlése miatt. Az igazi baj, hogy ennek semlegesítését a munkaadóktól várja a kormány, akiknek ilymódon az ideai átlagos 17-18 százalékos béremelés után jövőre még legalább 10 százalékot, az infláció kétszeresét kellene adniuk egy lehlülő gazdaságnak. Magyarán azzal, hogy – tekintettel a jókora költségvetési hiányra – a jövedelemadó-táblákat a kormány nem kívánja átírni, csökkentve az SZJA-befizetéseket, a végső soron a munkaadóktól, a vállalkozásoktól várja el a költségvetésben tatóngó lyukak befoltozását. Ez hiba, hiszen a bérekre rakódó magas terhek miatt Magyarország versenyképessége a befektetéseket illetően máris mélyponton van.

Úgy tűnik, a gondok ideje jön, amely gondokból a felelőtlen politika komoly bajokat is csinálhat. Akkor pedig – sajnos kikerülhetetlenül – több órája is leszzen még az igazságnak.

Legális munkavállalásban is a románok vezetnek

Vendégmunkások

Csongrád megyében még mindig több a külföldi munkavállaló, mint másutt az országban. Legjobban a románok szeretnek hozzánk jönni.

A román munkanélküliek számára vonzó célpont Csongrád megye. Ennek oka egyrészt a község, a korábbinál egyszerűbb határátlépés, másrészt az, hogy a Dél-Alföldön egyedül a kiadható munkavállalási engedélyek száma jelenthet korlátot az érdeklődőknek. A szakmai képzettség azért sem igen számít, mert a megyében leginkább a mezőgazdaság és az építőipar keres tavasztól őszig olyan külföldieket, akiket segédőrként, az idegenmunkáknál viszonylag olcsóbban képes foglalkoztatni.

A Csongrád Megyei Munkaügyi Központ adatai szerint az idei első félévben jóval több engedélyt adtak ki a munkáltatóknak, mint egy évvel korábban: 2002 első hat hónapjában 890, most 959 külföldi kezdhetett el dolgozni a térségben (a tavalyi zárólétszám 1110 fő volt).

A munkavállalóknak több mint a 70 százaléka érkezett Romániából, akárcsak tavaly és tavalyelőtt – tájékoztatta lapunkat Horváth Julianna, a munkaügyi központ jogi osztályának vezetője. A magyarországi jobb kereseti

lehetőséget a külföldiek fele a mezőgazdaságban véli megtalálni, de sokan helyezkednek el az építőiparban és a kereskedelemben is. Jellemző, hogy a közszolgáltatásban, a feldolgozóipari, s a villany-, gáz- és vízvezeték szerelő szakmában nincs tolongás.

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat (ÁFSZ) szerint még ennel is több külföldi találhatna meg Magyarországon a számítástechnikát, április végi összesítés szerint ugyanis csak 44 ezer külföldi munkavállaló rendelkezett munkavállalási engedéllyel, miközben a lehetséges keretszámot 81 ezerben határozták meg. Az országos adatok szerint is a románok vezetnek, a hivatalos engedély alapján alkalmazott külföldiek 60 százaléka érkezett keleti szomszédunkból. Őket követik az ukránok 14, a szlovákok 7 százalékkal, s a megmaradt százalékokon osztoznak az EU-s és az Európán kívüli országok állampolgárai.

A külföldiek foglalkoztatását a jogszabály szerint mindig a munkáltató kezdeményezi a munkaügyi központnál. Jelzi munkaerőigényét, s amennyiben 30 napon belül megfelelő magyar munkanélkülit nem közvetítenek ki számára, már konkrétan kérheti külföldi foglalkoztatását.

F. K.

A munkásoknak nemcsak a hídon, hanem alatta is bőven akad munkája.

Fotó: Gyenes Kálmán